ایران

• یکشنبه ۸ آذر ۱۴۰۵
• ۱۹ جمادی‌الثانی ۱۴۴۸
• ۲۹ نوامبر ۲۰۲۶
• سال سی‌ودوم
• شماره ۹۱۸۷
• (۴ صفحه مجازی) +۱۲ صفحه
• قیمت در سراسر کشور: ۲۰۰۰۰ تومان

Iran Newspaper

ISSN1027-1449
Keytitle: IRAN (Tehran)
irannewspaper.ir

پاسخ ولی‌الله سیف، رئیس کل پیشین بانک مرکزی به ۱۰ پرسش «ایران»:

بودجه منهای نفت بدون اصلاح خرج‌ها شدنی نیست

۹

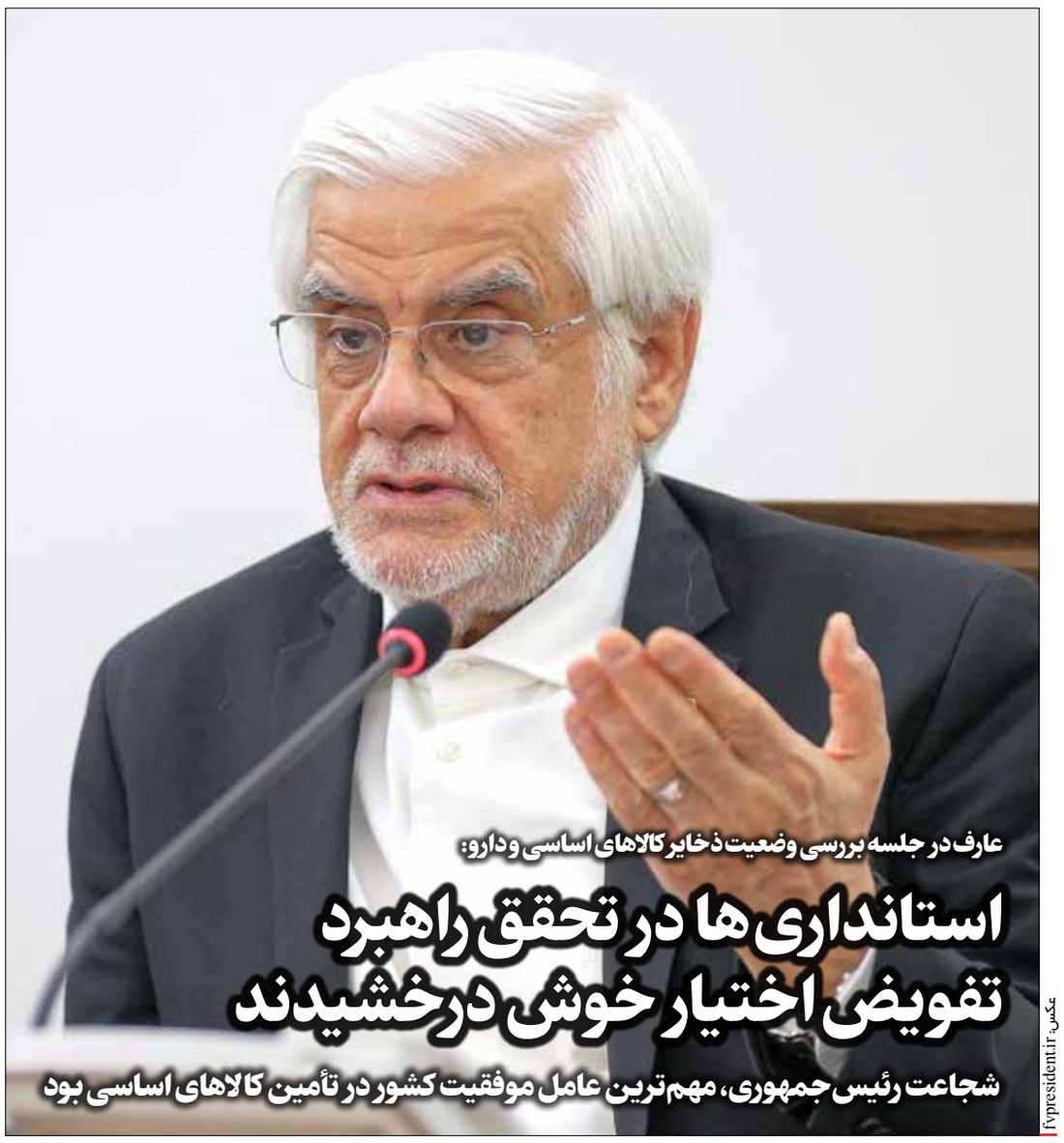

عکس: fvpresident.ir

عارف در جلسه بررسی وضعیت ذخایر کالاهای اساسی و دارو:

استانداری‌ها در تحقق راهبرد تفویض اختیار خوش درخشیدند

شجاعت رئیس جمهوری، مهم‌ترین عامل موفقیت کشور در تأمین کالاهای اساسی بود

۲

با دستور پزشکیان و به صورت برخط انجام شد

افتتاح ۱۰ پروژه زیرساختی و توسعه‌ای صنعت نفت

جنگ اخیر ۲۵۰ میلیون متر مکعب تولید گاز را دچار وقفه کرد اما با تلاش‌های جهادی دولت ۱۰۶ میلیون متر مکعب آن به چرخه تولید بازگشت

۲ ۶

فعالان سیاسی نکات کلیدی پیام رهبر انقلاب به سازمان بسیج را بررسی کردند

نقشه راه تحول بسیج با تعریف مأموریت پاسداشت اتحاد ملی

با یادداشت‌هایی از محمد نعیمی‌پور، کاظم انبارلویی، احسان صالحی و ابوالقاسم رئوفیان

۳

گفت‌وگو با اولین بانوی فرماندار کرد اهل سنت در استان کرمانشاه

از خانواده روستایی تا فرمانداری

۸

خزر کوچک‌تر می‌شود

زیستگاه فُک‌ها آب می‌رود

۱۵

با قدرت‌نمایی مقابل ژاپن در فینال به‌دست آمد

پنجمین قهرمانی فوتبال ساحلی ایران در آسیا

۱

صفحات اینترنتی روزنامه ایران را بخوانید

نگاهی به حیات و اندیشه ابن سینا، سهروردی و ابن عربی در سه حکیم مسلمان نوشته سید حسین نصر
ستون‌های حکمت ایرانی

۱۳

جلوگیری از فروش ۱۰ هزار خودرو خارج از شبکه توزیع
ضرب‌الاجل ۴۵ روزه دادستان تهران برای تکمیل خودروهای ناقص

۱۴

«ایران» ضرورت بازنگری در اساسنامه انتخاباتی فدراسیون‌های ورزشی را بررسی می‌کند
انتخابات ورزشی اسیر ویروس ابطال

۱۶

بازاندیشی در معماری روابط ایران و آسیای مرکزی

یادداشت

سیدرضا صالحی امیری
وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی

آنچه به مناسبات بین‌المللی عمق تاریخی، پایداری اجتماعی و افق راهبردی می‌بخشد، لایه‌های انباشته‌ای از حافظه مشترک، پیوندهای فرهنگی و سرمایه‌های تمدنی است که در طول قرن‌ها شکل گرفته و در فراز و فرود تحولات سیاسی استمرار یافته‌اند. از این منظر، سفر به جمهوری ازبکستان و حضور در اجلاس بین‌المللی گردشگری پایدار و تاب‌آور در تاشکند، فرصتی برای تأمل در ظرفیت‌های مغفول همگرایی منطقه‌ای و بازاندیشی در مبانی روابط ایران با حوزه تمدنی آسیای مرکزی بود.

ایران و ازبکستان را نباید فقط دو واحد سیاسی در جغرافیای معاصر جهان دانست. این دو کشور در امتداد یک حوزه تمدنی قرار دارند که در آن، زبان و ادب فارسی، معماری، هنرهای سنتی، اندیشه فلسفی، عرفان، دانش و سنت‌های علمی، طی سده‌های متمادی در شکل‌دهی به هویت فرهنگی ملت‌ها نقش داشته‌اند. بخارا، سمرقند و خیوه، بخشی از حافظه تاریخی مشترک ما و حامل شواهدی زنده از پیوستگی فرهنگی در گستره تمدن ایرانی ـ اسلامی‌اند.

بازدید از بخارا، با آن معماری باشکوه، مجموعه‌های تاریخی و نشانه‌های آشکار پیوندهای فرهنگی با ایران، بار دیگر این حقیقت را در برابر دیدگانم قرار داد که مرزهای سیاسی معاصر، لزوماً با مرزهای تاریخی فرهنگ و تمدن انطباق ندارند. آنچه در بخارا مشاهده می‌شود، بخشی از میراث مشترک بشری است که در آن، تجربه تاریخی ملت‌های منطقه به یکدیگر پیوند خورده است. این واقعیت، مسئولیتی مشترک برای حفاظت، معرفی و انتقال این میراث به نسل‌های آینده ایجاد می‌کند.

با این حال، در ارزیابی چهار دهه مناسبات ایران با کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز، باید با نگاهی انتقادی به یک کاستی راهبردی نیز توجه کنیم. پس از استقلال این کشورها، بخش مهمی از ظرفیت سیاست منطقه‌ای ما در چارچوب تعاملات سیاسی و اقتصادی تعریف شد و در مواردی، مسائل اختلافی و ملاحظات بین‌الدولی بر فرصت‌های کم‌نظیر همکاری فرهنگی سایه انداخت. به اعتقاد من، یکی از حلقه‌های مفقوده در معماری روابط منطقه‌ای، فقدان تمرکز متناسب بر دیپلماسی فرهنگی و ارتباطات میان ملت‌ها بوده است.

دیپلماسی فرهنگی یکی از بنیادی‌ترین سازوکارهای تولید اعتماد و سرمایه اجتماعی در روابط بین‌الملل است. مزیت راهبردی آن در سه ویژگی نهفته است: اول، پایداری و استمرار، زیرا پیوندهای فرهنگی برخلاف بسیاری از مناسبات سیاسی، با تغییر دولت‌ها و تحولات مقطعی از میان نمی‌روند. دوم، اشتراک‌محوری، زیرا به جای بازتولید مرزبندی‌ها و اختلافات، بر نقاط اتصال ملت‌ها تأکید می‌کنند و سوم، هویت‌ساز بودن، زیرا شناخت متقابل، احساس تعلق به میراث مشترک و زمینه همگرایی اجتماعی را تقویت می‌کند.

از این منظر، دیپلماسی فرهنگی، نه رقیب دیپلماسی سیاسی و اقتصادی، بلکه بستر تکمیل و تعمیق آنهاست.

در این میان، گردشگری جایگاهی ممتاز دارد. گردشگری را نباید فقط صنعتی برای جابه‌جایی مسافر، ایجاد اشتغال یا کسب درآمد ارزی تلقی کرد. این صنعت، در سطحی عمیق‌تر، سازوکاری برای ارتباط میان جوامع، انتقال تجربه‌های فرهنگی، کاهش فاصله‌های ذهنی و بازسازی اعتماد میان ملت‌هاست. هر گردشگر، حامل تجربه‌ای از جامعه مبدأ و راوی تجربه‌ای از جامعه میزبان است. به همین دلیل، گردشگری می‌تواند به یکی از مؤثرترین ابزارهای دیپلماسی عمومی و فرهنگی و عاملی برای تقویت صلح و تفاهم منطقه‌ای تبدیل شود.

در گفت‌وگوهای خود با مقام‌های گردشگری ازبکستان و تاجیکستان، بر ضرورت عبور از تفاهم‌های کلی و حرکت به سوی همکاری‌های اجرایی و قابل اندازه‌گیری تأکید کردیم. اتصال آژانس‌های گردشگری، طراحی بسته‌های مشترک سفر، افزایش پروازهای مستقیم، تعیین اهداف کمی برای مبادلات گردشگری و معرفی متقابل ظرفیت‌های تاریخی و تمدنی، از جمله محورهای این مذاکرات بود. همچنین توافق شد زمینه حضور متقابل ۲۰ چهره رسانه‌ای و تأثیرگذار از هر کشور برای معرفی ظرفیت‌های گردشگری و فرهنگی دو جامعه فراهم شود. این ابتکار می‌تواند به الگویی برای توسعه ارتباطات مردمی و تقویت شناخت متقابل تبدیل شود.

یکی از ظرفیت‌های مهم پیش رو، بازآفرینی مسیرهای تاریخی در قالب شبکه‌های نوین گردشگری است. اتصال مقاصدی همچون سمرقند، بخارا، مرو، سرخس و مشهد، با بهره‌گیری از ظرفیت حمل‌ونقل ریلی، می‌تواند زمینه شکل‌گیری یک کریدور گردشگری تمدنی در امتداد جاده تاریخی ابریشم را فراهم آورد. چنین ابتکاری، بازتعریف یک جغرافیای تاریخی در قالب مناسبات اقتصادی و فرهنگی معاصر است. در کنار آن، گردشگری سلامت، زیارت، گردشگری تاریخی و فرهنگی و همکاری میان استان‌ها، ظرفیت‌هایی هستند که با برنامه‌ریزی مشترک می‌توانند به پیشران‌های توسعه روابط تبدیل شوند.

در حوزه میراث فرهنگی و صنایع دستی نیز افق همکاری‌ها بسیار گسترده است. تبادل هنرمندان، آموزش مهارت‌های هنرهای سنتی، همکاری در حفاظت و مرمت آثار تاریخی، انتقال دانش تخصصی و توسعه ارتباط میان مراکز علمی و پژوهشی دو کشور، از جمله موضوعاتی بود که در دیدار با مقام‌های فرهنگی و مسئولان صنایع خلاق ازبکستان پیگیری شد. اعتقاد دارم میراث فرهنگی زمانی به سرمایه‌ای راهبردی تبدیل می‌شود که در قالب دانش، آموزش، اقتصاد خلاق و تعاملات بین‌نسلی در حیات اجتماعی ملت‌ها جریان پیدا کند.

تجربه حضور در اجلاس تاشکند و گفت‌وگو با مقام‌های کشورهای منطقه و دبیرکل سازمان جهانی گردشگری ملل متحد، همچنین فرصتی برای تبیین تجربه ایران در توسعه زیرساخت‌های گردشگری، استمرار سرمایه‌گذاری و تقویت تاب‌آوری این صنعت در شرایط دشوار بین‌المللی بود. تجربه ایران نشان می‌دهد پایداری گردشگری، مستلزم تنوع‌بخشی به بازارها، تقویت ظرفیت‌های داخلی، توزیع متوازن گردشگران در پهنه سرزمینی و بهره‌گیری از توان جوامع محلی است. این تجربه‌ها می‌توانند زمینه‌ای برای همکاری‌های علمی و سیاستی میان کشورهای منطقه باشند.

امروز منطقه ما بیش از هر زمان دیگری به الگوهایی از همکاری نیاز دارد که بر اعتماد، منافع متقابل و شناخت مشترک استوار باشند. تحقق چنین الگویی مستلزم آن است که دولت‌ها، نهادهای فرهنگی، دانشگاه‌ها، بخش خصوصی، رسانه‌ها و جوامع محلی در یک چارچوب هماهنگ مشارکت کنند. اراده سیاسی باید به برنامه عملیاتی، تفاهمنامه‌ها باید به سازوکار اجرایی و ظرفیت‌های تاریخی باید به دستاوردهای ملموس اقتصادی و اجتماعی تبدیل شوند.

آینده روابط ایران و کشورهای آسیای مرکزی را نباید با شاخص‌های متعارف سیاسی و اقتصادی سنجید. عمق شناخت ملت‌ها از یکدیگر، میزان تعاملات فرهنگی، استمرار همکاری‌های علمی و توانایی تبدیل میراث مشترک به فرصت‌های توسعه، شاخص‌های مهم‌تری برای سنجش کیفیت همگرایی منطقه‌ای هستند.

زمان آن فرا رسیده است که از مفهوم همسایگی جغرافیایی به افق همگرایی تمدنی عبور کنیم. ما وارثان یک میراث مشترک هستیم و در قبال آینده آن مسئولیتی مشترک داریم. دیپلماسی فرهنگی می‌تواند این میراث را از حافظه تاریخی به سرمایه راهبردی، از اشتراکات تمدنی به همکاری‌های نهادی و از شناخت متقابل به اعتماد پایدار تبدیل کند. آینده منطقه در کشف ظرفیت‌های مشترک و ساختن افق‌های همکاری رقم خواهد خورد.

بیانیه وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در پی لغو کنسرت‌ها در مشهد

معاونت هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، مداخله در برگزاری رویدادهای هنری دارای مجوز را مغایر با مفاد و روح سند ملی موسیقی کشور، مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی و ابلاغ شده به امضای رئیس جمهوری شهید، آیت‌الله رئیسی، می‌داند و آن را خدشه‌ای جدی به اعتبار تصمیمات رسمی و سازوکارهای قانونی نظام اجرایی کشور تلقی می‌کند.

بنابر اعلام روابط عمومی معاونت هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، در این بیانیه آمده است: «بار دیگر، داستان کهنه برگزار نشدن رویدادهای هنری دارای مجوز رسمی در مشهد سرباز کرده و این پرسش جدی را در میان مردم فرهنگ‌دوست و هنردوست این شهر برانگیخته است که قانون و مجوزهای رسمی کشور تا چه اندازه از اعتبار و ضمانت اجرا برخوردارند؟ بی‌تردید، صیانت از جایگاه معنوی و مذهبی مشهد مقدس و احترام به شأن و منزلت بارگاه ملکوتی حضرت امام رضا(ع)، دغدغه‌ای محترم و مشترک است، اما تحقق این دغدغه نیز باید در چارچوب قانون، از مسیرهای رسمی و بر اساس مسئولیت‌های تعریف‌شده نهادهای قانونی دنبال شود. احترام به هویت مذهبی یک شهر، نه در تعارض با حقوق فرهنگی شهروندان است و نه می‌تواند مستمسکی برای نادیده گرفتن ضوابط و مجوزهای قانونی کشور باشد.

بدیهی است هیچ استان، منطقه یا نهادی نمی‌تواند خود را تابع قواعدی متفاوت از قوانین و سیاست‌های مصوب ملی بداند. اگر در فرآیند صدور یا اجرای مجوزی ابهام یا اشکالی وجود دارد، رسیدگی به آن باید از مجاری قانونی و توسط مراجع ذی‌صلاح صورت گیرد؛ نه از طریق ممانعت از اجرای تصمیمات رسمی و ایجاد رویه‌های خارج از چارچوب قانون. معاونت هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی بر موضع قانونی خود در دفاع از حقوق هنرمندان، مخاطبان فرهنگ و هنر و ضرورت اجرای مجوزهای صادرشده در سراسر کشور تأکید می‌کند و موضوع را با جدیت از طریق مراجع ذی‌صلاح پیگیری خواهد کرد.»

مراسم ترحیم رضا امیرخانی با حضور چهره‌های فرهنگی و سیاسی برگزار شد

جای خالی نویسنده حقیقت‌جو

مراسم ترحیم زنده‌یاد «رضا امیرخانی» عصر شنبه هفتم آذر با حضور جمع کثیری از چهره‌های شاخص سیاسی و اهالی فرهنگ و ادب در مسجد جامع قلهک برگزار شد. حسین محمدی نماینده رهبر انقلاب، سید عباس صالحی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، محسن حاجی‌میرزایی رئیس دفتر رئیس جمهوری، اسماعیل بقایی سخنگوی وزارت خارجه، حجت‌الاسلام والمسلمین محمد قمی رئیس سازمان تبلیغات اسلامی و فاطمه مهاجرانی سخنگوی دولت از جمله مسئولان حاضر در این آیین بودند؛ همچنین محمدرضا بایرامی، احمد دهقان، محمود جوانبخت، مسعود ده‌نمکی، احمد شاکری، اسماعیل امینی، ساعد باقری، محمدعلی ابطحی، حجت‌الاسلام والمسلمین نقویان، علی اکبراشعری، محمدرضا جلایی‌پور، عباس آخوندی، محمد حسین صفار هرندی، محمد مهاجری، سهیل محمودی، مرتضی سرهنگی، محمد جواد حق‌شناس، امیر حسین زادگان، افشین شحنه‌تبار و فریدون عموزاده خلیلی نیز از دیگر نویسندگان و چهره‌های فرهنگی-سیاسی شرکت‌کننده در این مراسم بودند. در این مراسم که با قرائت پیام تسلیت مسعود پزشکیان رئیس جمهوری و محمدباقر قالیباف رئیس مجلس آغاز شد؛ محمدعلی ابطحی درباره حضور مخاطبانی از طیف‌های مختلف اجتماعی در آیین تشییع و خاکسپاری رضا امیرخانی، این اتفاق را نشان‌دهنده ظرفیت ادبیات برای ایجاد پیوند میان گروه‌های مختلف جامعه دانست. او گفت: «رضا امیرخانی از نظر محتوایی مخاطبان متنوعی داشت و از نظر شیوه نگارش نیز توانسته بود با گروه‌های مختلف ارتباط برقرار کند. آثار او در مسیر تحول تاریخی خود به واقعیت‌های اجتماعی نزدیک شده‌اند و این نکته قابل توجهی است.» حسن خجسته باقرزاده، معاون اسبق صداوسیما، سخنان خود را با اشاره به ویژگی‌های آثار امیرخانی و قدرت او در جذب مخاطبان آغاز کرد و افزود: «یکی از ویژگی‌های آثار امیرخانی این بود که خواننده دوست نداشت کتاب را زمین بگذارد و دلش می‌خواست خواندن را ادامه دهد. البته برای ارزیابی دقیق شاخصه‌های کاری یک نویسنده باید همه آثار او را خوانده باشم و من نمی‌توانم درباره تمام نوشته‌هایش اظهارنظر کنم... ما گوهرنایابی را در حوزه ادبیات از دست دادیم و امیدوارم خداوند جبران کند.» او با تأکید بر ظرفیت ادبیات برای ایجاد همبستگی گفت: «ادبیات مانند ملاتی است که آجرهای یک بنا را کنار هم نگه می‌دارد. جامعه نیز از عناصر گوناگونی تشکیل شده و به عاملی برای پیوند و انسجام نیاز دارد. ادبیات گاهی همین نقش را ایفا می‌کند و موجب چسبندگی و پیوند عناصر مختلف اجتماعی می‌شود.» سیدمهدی شجاعی، نویسنده و پژوهشگر ادبیات آیینی با تأکید بر آنکه فقدان امیرخانی، ضایعه‌ای بزرگ برای ادبیات کشور است گفت: «جای خالی او را هیچ شخصیت دیگری نمی‌تواند پر کند. امیرخانی از نظر ادبی، فرهنگی و داستان‌نویسی در سطح بالایی قرار داشت اما به اعتقاد من، زندگی فردی و شخصیت او اهمیت بیشتری داشت؛ زیرا بیش از آنچه می‌گفت، به آنچه باور داشت عمل می‌کرد. اکنون برخی تلاش می‌کنند امیرخانی را به جریان یا تفکری خاص منتسب کنند، در حالی که مهم‌ترین ویژگی او حقیقت‌جویی بود. او آدم‌ها را با حقیقت می‌سنجید، نه حقیقت را با آدم‌ها، به هر حقیقتی که می‌رسید، پایبند می‌ماند و این ویژگی بسیار ارزشمند است.» غلامعلی حداد عادل نیز در حاشیه برگزاری این مراسم ترحیم با اشاره به علاقه‌مندی رهبر شهید به رضا امیرخانی و آثارش گفت: «رهبر شهید هرسال در ماه مبارک رمضان، یک شب از بستگان سببی خودشان دعوت به عمل می‌آوردند که مرحوم امیرخانی هم یکی از آن میهمان‌ها بودند. من از محبت رهبر شهید نسبت به آقای امیرخانی آگاه بودم. امیرخانی در نویسندگی صاحب سبک و فکر بود. امید به رضا امیرخانی زیاد بود تا در آینده منشأ مؤثرتری باشد. درگذشت ناگهانی او در اثر سانحه دریغ سختی بر دل‌ها گذاشت.»

با قدرت‌نمایی مقابل ژاپن در فینال به‌دست آمد

پنجمین قهرمانی فوتبال ساحلی ایران در آسیا

گروه ورزشی / تیم ملی فوتبال ساحلی ایران بار دیگر قدرت بی‌چون‌وچرای خود در قاره آسیا را به رخ رقبا کشید و با شکست ژاپن در فینال جام ملت‌های آسیا ۲۰۲۶ تایلند، پنجمین عنوان قهرمانی خود در این رقابت‌ها را جشن گرفت؛ افتخاری که جایگاه فوتبال ساحلی ایران را به‌عنوان یکی از پرافتخارترین قدرت‌های این رشته در آسیا تثبیت کرد. ساحلی‌بازان ایران در دیداری تماشایی و سرنوشت‌ساز برابر ژاپن به میدان رفتند و موفق شدند حریف نام‌آشنای خود را با نتیجه ۳ بر یک شکست دهند. این پیروزی در شرایطی رقم خورد که ژاپنی‌ها شروع بهتری داشتند و توانستند در ۱۲ دقیقه ابتدایی مسابقه دروازه ایران را باز کنند. در ادامه اما میرشکاری، داستان و محمدپور سه گل ایران را در این مسابقه به ثمر رساندند تا نام خود را در فهرست گلزنان یکی از مهم‌ترین پیروزی‌های فوتبال ساحلی کشورمان ثبت کنند.

نکته جالب توجه اینکه ایران و ژاپن پیش از این نیز در فینال‌های سال‌های ۲۰۱۳ و ۲۰۲۳ مقابل یکدیگر قرار گرفته بودند که هر دو بار نماینده کشورمان به پیروزی رسیده بود. به این ترتیب، ایران برای سومین بار در تاریخ رقابت‌های جام ملت‌های آسیا، ژاپن را در فینال شکست داد و هت‌تریک تاریخی خود مقابل این رقیب را تکمیل کرد.

تیم ملی ایران پیش از این در سال‌های ۲۰۱۳، ۲۰۱۷، ۲۰۲۳ و ۲۰۲۵ عنوان قهرمانی آسیا را به دست آورده بود و حالا با فتح جام ۲۰۲۶، تعداد قهرمانی‌های خود را به پنج رساند. کسب پنج عنوان سومی و یک مقام چهارمی در سال ۲۰۰۹ نیز کارنامه درخشان کشورمان را تکمیل می‌کند. در دیگر دیدار روز پایانی مسابقات، عمان با پیروزی ۸ بر ۴ مقابل لبنان، عنوان سوم جام ملت‌های آسیا را از آن خود کرد.

برادر ارجمند

جناب آقای دکتر جوادی نژاد

معاون محترم پشتیبانی نهاد ریاست جمهوری

با کمال تأسف اطلاع حاصل شد در فقدان والد ارجمند خویش به سوگ نشسته‌اید.
ازخداوند سبحان برای تازه گذشته غفران و رحمت واسعه و برای جنابعالی و بازماندگان سلامتی و صبر در مصیبت آرزومندیم.

محمدجعفر قائم‌پناه،
معاونین، مدیران و کارکنان نهاد ریاست جمهوری
و معاونت اجرایی رئیس‌جمهور